

Mons. Fernando Ocáriz: entrevistes recents

Oferim una selecció de preguntes i respostes de les darreres entrevistes al prelat de l'Opus Dei, publicades a diversos mitjans de comunicació. Mons. Ocáriz parla sobre el pròxim centenari, el paper dels laics en la difusió de l'Evangelí, les respostes a crítiques i errors o el compromís de l'Opus Dei de servir l'Església.

26/10/2024

Oferim les preguntes i respostes organitzades per temes:

- Camí cap al centenari
 - Fidelitat i canvi
 - Futur
 - Laics
 - Vocacions
 - Crítiques i errors
 - Assemblees Regionals
 - Estatuts i marc jurídic
 - Església
 - Societat
 - Biografia
-

CAMÍ CAP AL CENTENARI DE L'OPUS DEI

L'Opus Dei s'encamina també cap al centenari de la seva fundació: quins passos estan previstos i què s'espera d'aquesta llarga preparació?

En els anys que precedeixen el centenari, ens volem interrogar sobre les necessitats i els reptes de l'Església i del món. Volem aprofundir en la nostra identitat i estudiar com pot contribuir l'Obra a la santificació de la vida quotidiana a través del seu carisma. En aquest temps, doncs, mirarem el conjunt del nostre horitzó apostòlic (l'Església i el món) i la part cap a dins (l'Obra), amb l'esperança que les dues mirades convergeixin en un moment de gràcia.

(Entrevista a Avvenire , 30-VI-2024)

Com prepara l'Opus Dei la proximitat del centenari del seu naixement?

El beat Àlvar del Portillo solia pregar aquesta oració: “Gràcies, perdó, ajuda'm més”. Em sembla que una bona inspiració és agrair a Déu els dons rebuts i la vida santa de tantes persones en aquests cent anys; doldre'ns pels errors comesos i demanar-li ajuda per al futur, ja que sense Déu no podem fer res.

(Entrevista a *El Mercurio de Chile*, 28-VII-2024)

Llums i ombres, segons el seu parer, en aquests gairebé cent anys d'història?

L'Opus Dei ha estat i és un do de l'Esperit Sant per a l'Església, com recorda el Papa Francesc a Ad charisma tuendum (Per tutelar el carisma). Veig l'Obra com una llum que inspira moltes persones a tenir

una trobada amb Jesucrist a través de les tasques comunes de la vida quotidiana: el treball, la família, les relacions socials. Cal dir que aquestes són les llums principals, el protagonista de les quals és Déu que intervé en la història.

Entre aquestes llums, voldria recordar tantes persones de l'Obra que han passat per aquesta terra intentant fer el bé, amb les seves virtuts i els seus defectes.

Actualment, moren anualment unes mil persones de l'Opus Dei. En la majoria dels casos, són gent senzilla, normal, anònima, que ha procurat sembrar pau i alegria al seu voltant, en contextos de vegades difícils.

Altres vegades, són persones que han estat públicament posades com a exemple per als fidels, com Guadalupe Ortiz de Landázuri, el primer fidel laic de l'Opus Dei que ha estat beatificat, professional de la química que va desenvolupar un

ampli apostolat d'amistat a Espanya, a Mèxic i a Itàlia. O, més recentment, el pediatre guatemalenc Ernesto Cofiño, metge i pare de família que l'Església ha declarat venerable el desembre del 2023. Entre altres coses, el Dr. Cofiño es va comprometre amb els nens, els desnodrits i les famílies pobres del seu país, creant nombrosos menjadors i centres assistencials i desenvolupant una àmplia tasca d'evangelització entre els seus familiars, col·legues i amics.

Al mateix temps, en la història de l'Opus Dei també hi ha ombres i equivocacions, perquè està format per éssers humans fal·libles. Les bones intencions no eliminen la possibilitat d'error, i això s'ha d'acceptar amb humilitat. En particular, fa mal saber de persones que han estat en contacte amb la prelatura i han quedat ferides per alguna manca de caritat o de justícia:

situacions de manca de suport emocional, errors en els processos d'incorporació, negligències en l'acompanyament a persones que van deixar l'Opus Dei, etc. Cal aprendre dels errors i continuar millorant, amb l'ajuda de Déu.

(Entrevista a *El 9 Nou*, 24-IX-2024)

Tornar a l'índex

.....

FIDELITAT I CANVI

Què es manté i que ha canviat durant tot aquest temps en l'organització que vostè dirigeix?

El que no ha canviat és el nucli immutable, el missatge fonamental de la *santedat en mig del món*. Però el mateix fundador, tenint clara la necessitat de mantenir intacte aquest esperit, deia que amb el pas temps

canviarien les formes i les maneres de fer. En aquests cent anys la societat i l'Església han evolucionat molt i l'Opus Dei n'és part d'elles. Saber canviar —modelant qualsevol canvi des del que és essencial— és un requisit per ser fidels a una missió.

Per diferents motius, en aquests temps han canviat el marc jurídic de l'Opus Dei, algunes maneres apostòliques i moltes altres coses tal vegada poc visibles, però que tenen importància: per exemple, s'ha insistit en la separació neta entre govern i *direcció espiritual*, s'han pres mesures per tal de garantir millor i reforçar la plena llibertat i voluntarietat en els processos d'incorporació, s'han posat al dia maneres pràctiques en què es manifesta l'exigència de viure la virtut de la pobresa en mig del món, etc.

(Entrevista a *El 9 Nou*, 24-IX-2024)

El Papa Francesc va cridar a reforçar “el carisma essencial” de l’Opus Dei. Com definiríeu aquest carisma?

El descriuria com la cerca de Déu, la trobada amb Déu i l’ajuda a moltes altres persones en aquesta mateixa trobada, en la vida ordinària, en el treball, en la família, al carrer. En paraules del Papa Francesc, es tracta de “difondre la crida a la santedat al món, a través de la santificació del treball i de les ocupacions familiars i socials”.

(Entrevista con *El Mercurio de Chile*, 28-VII-2024)

Ha d’experimentar revisions aquest carisma, que es va configurar fa gairebé cent anys?

En cent anys, la societat i l’Església han evolucionat molt, i l’Opus Dei també, ja que en forma part. No som indiferents a fenòmens com la

globalització, la conquesta femenina de l'espai públic, les noves dinàmiques professionals i familiars, etc. Com afirmava sant Josepmaria, canvien les maneres de fer i de dir, però es manté l'essència, l'esperit. Saber canviar, en aquest sentit, és necessari per ser fidels a una missió, però cal modelar qualsevol canvi des de l'aspecte més essencial, des d'aquest nucli que no podem modificar, perquè, com tot carisma, és un regal de Déu.

(Entrevista a *El Mercurio de Chile*,
28-07-2024)

Tornar a l'índex

FUTUR DE L'OPUS DEI

**Què espera de l'Opus Dei en els
propers 50 anys?**

Projectat en el temps, m'agradaria que l'Opus Dei fos propagador d'amistat, de fe manifestada en obres, de llibertat d'esperit i creativitat per dur a terme la missió evangelitzadora de l'Església i col·laborar en la construcció d'una societat justa.

(Entrevista a Semana, 17-VIII-2024)

Quines han estat les fites més importants del desenvolupament institucional de l'Opus Dei i on s'encamina al segle XXI?

Cal dir que les fites més importants són les menys visibles: la gràcia de Déu que actua en milers de persones, que responen afirmativament al seguiment de Jesucrist enmig del món. O tantes històries de penediment, de conversió, que es produeixen en persones de l'Obra i en altres que freqüenten els seus apostolats.

En el pla institucional, recordaria la canonització del fundador, el 6 d'octubre de 2002. Davant la multitud reunida a Roma, sant Joan Pau II es va referir a Josepmaria Escrivà com “el sant de la vida ordinària”. Aquesta expressió també és una guia per a l'Opus Dei del futur, sobre el qual vostè pregunta: el que és fonamental no són les activitats, les estructures o els números, sinó ajudar a moltíssimes persones —amb la gràcia de Déu— a trobar Déu al carrer, a la fàbrica, a l'hospital, etc. o, amb paraules del nostre fundador, a “transformar la prosa diària en hendecasíl·lab, en vers heroic”.

(Entrevista a El 9 Nou, 24-IX-2024)

Quina és la situació actual del desenvolupament de l'Opus Dei al món? Hi ha plans específics d'expansió amb vista al centenari?

A quins països troben més dificultats?

[...] Els obstacles externs provenen de vegades de la secularització ambiental, de certs estils de vida que dificulten formar famílies duradores o comprendre el celibat o les vocacions dedicades al servei i a la cura, etc. També hi ha obstacles a què tot cristià al mig del món ha de fer front, com el perill de la mundanització. En aquest sentit, com que no existeix un context de fe compartit, es requereix una especial finor de cor per ser coherent amb els propis compromisos familiars o vocacionals.

Des del punt de vista geogràfic, la diversitat cultural i religiosa és molt àmplia. No és el mateix encarnar una vocació cristiana a ciutats de majoria musulmana com Mombasa (Kenya) o Surabaya (Indonèsia), que a Lisboa o Varsòvia. Com sabeu bé les persones

de l'Obra que viuen en aquests llocs, la sembra evangelitzadora mira un horitzó de decennis, com la Xina o Corea del Sud. En aquests països, juntament amb les dificultats, també s'adverteix un fort dinamisme eclesial traduït en conversions, batejos de joves i adults, etc.

D'altra banda, l'Obra es troba des de fa uns anys en un moment de reestructuració de circumscripcions per millorar el govern i l'acció apostòlica [...]

(Entrevista a *El Debate*, 22-VI-2024)

En l'Opus Dei hi ha gent de totes les edats. Què pot fer vostè, com a pare i prelat, per fomentar la cooperació intergeneracional en l'Obra?

A casa meva, a Roma, convivim des d'una persona de 102 anys fins una altra que encara està en els seus 30. Entre moltes altres coses, els grans

aporten la seva experiència, els joves la seva il·lusió i la seva vitalitat. Si els joves miren amb afecte i comprensió els avis (o en general els grans) i els grans els joves, les famílies i els diferents ambients de la societat s'omplen d'esperança. Actualment, per exemple, les exigències laborals de les famílies necessiten de manera especial l'ajuda dels avis i les àvies per a l'educació dels fills. I els límits físics de la gent gran necessiten el suport dels joves. Hauríem d'afrontar la vivència intergeneracional amb afecte, sabent que a vegades implica sacrificis per totes dues parts.

(Entrevista con Semana, 17-VIII-2024)

Tornar a l'índex

ELS LAICS A L'ESGLÉSIA I LA SOCIETAT

En què consisteix el servei que un membre de l'Opus Dei li pot prestar a l'Església?

La vocació específica dels membres de l'Opus Dei —que en la seva immensa majoria són laics, només un dos per cent són sacerdots— crida a una trobada personal amb Crist en la família, a la feina, en les relacions socials, sabent que la cerca de la santedat no és cosa per a superdones ni superhomes, sinó per a gent de carn i ossos, amb encerts i errors. Especialment avui, subratllaria que algunes manifestacions d'aquest servei que un membre de l'Obra pot realitzar dins de l'Església és la cura de les persones —a la família, a la feina, etc.—, la sembra de comunió i fraternitat a l'Església i en els àmbits de la societat en què es mogui. La “santedat enmig del carrer” que

predicava sant Josepmaria impulsa a buscar solucions dignes als problemes de cada context i de cada temps.

(Entrevista a Semana, 17-VIII-2024)

Quina definiríeu que és l'aportació de l'Opus Dei a la vida de l'Església?

L'aportació principal de l'Opus Dei és acompanyar els laics (el 98% dels seus membres) perquè siguin protagonistes de la missió evangelitzadora de l'Església al mig del món, un a un. Els laics no són mers receptors o actors secundaris, sinó protagonistes de l'evangelització, que poden portar l'escalf i l'amistat de Crist allà on fa més falta: a les aules, a les poblacions, als camps de futbol, als hospitals, a les oficines, a les famílies, als pobres i als rics... a tothom. Es tracta d'una labor d'acompanyament espiritual, de vivificació cristiana,

que evita interferir en les seves opcions terrenals legítimes: les seves accions en la societat, amb els seus encerts i els seus errors, seran responsabilitat seva, no de l'Església ni de l'Opus Dei.

Es tracta d'una labor d'acompanyament espiritual, de vivificació cristiana, que evita interferir en les seves opcions terrenals legítimes: les seves accions en la societat, amb els seus encerts i els seus errors, seran responsabilitat seva, no de l'Església ni de l'Opus Dei. Atribuir a l'Opus Dei les iniciatives polítiques, empresarials o socials dels seus fidels seria clericalisme.

(Entrevista a *El Mercurio de Chile*, 28-VII-2024)

En una recent entrevista al diari italià “Avvenire”, vostè va afirmar que “Queda molt per fer per redescobrir el paper dels laics”.

Què és això que manca? Però, primer, quin és o ha de ser el paper dels laics a l'Església?

Com ha subratllat el Concili Vaticà II, als laics pertany per pròpia vocació la tasca de vivificar cristianament els assumptes temporals: és a dir, la feina, la família, el comerç, la cultura, etc. Viuen al món, en totes i cadascuna de les activitats i professions, des d'una pista esportiva fins a un laboratori científic; des del món del cinema o els espectacles fins al de la política, l'agricultura, l'educació, l'economia... El seu paper és contribuir a la santificació del món reflectint una mica de l'amor de Crist en cada lloc i circumstància; i aquí és on queda molt de camí per recórrer. Penso, per exemple, en la formació dels laics en bioètica o justícia social, en la seva consciència de ser protagonistes en l'evangelització, en la seva responsabilitat ètica en el treball, en

la recerca de la pau, en l'educació i en les finances... Són els homes i dones batejats els que hi són i han de fer present la santedat de Déu, que porta precisament a humanitzar el món. La missió del laic no s'esgota en “l'ocupació de llocs” en estructures eclesials.

(Entrevista a Semana, 17-VIII-2024)

La majoria dels membres de l'Opus Dei són dones, que en la seva majoria estan casades. Com donar més relleu als qui lliuren la vida a Déu des del matrimoni?

El matrimoni és un camí de santedat: en l'Opus Dei tots els membres — casats, solters o cèlibes— compartim una mateixa vocació, missió i responsabilitat. Els casats viuen amb la consciència que el seu amor a Déu passa a través de la seva família, les amistats i la labor que exerceixen en el món. Això té un enorme potencial transformador de servei. Quant a les

dones, que com vostè assenyala són majoria, sant Josepmaria va entendre que sense elles l'Obra estava incompleta. No s'entendria l'Opus Dei sense la seva aportació insubstituïble, igual que no s'entén la família, el món del treball o la vida social sense elles.

(Entrevista a Semana, 17-VIII-2024)

Tornar a l'índex

.....

VOCACIONS

L'Església Catòlica avui viu una greu disminució de les vocacions al sacerdoci, a la vida religiosa i als diversos moviments. Aquest fenomen arriba també a l'Opus Dei?

Als països més secularitzats, compartim les mateixes dificultats

que la resta de l'Església. Als llocs on aquesta creix, penso en Nigèria, el Brasil, els Estats Units, l'Opus Dei també creix. En concret, augmenten el nombre de laics i laiques que, inspirats per sant Josepmaria, volen buscar la santedat i estan oberts a formar una família.

Disminueixen, en canvi, les persones que acullen el celibat, un do de Déu que potser avui s'entén menys, encara que sigui tan enriquidor per a l'Església. Des de fa algun temps, moren més de mil membres de l'Opus Dei a l'any; tot i així, gràcies a Déu, hi ha un petit creixement en nombres totals, encara que en una realitat eclesial el que importa és la unió amb Déu i no les xifres o les estructures.

(Entrevista a *El Mercurio de Chile*, 28-VII-2024)

El Papa Francesc ha assenyalat la crisi de vocacions com una

**“hemorràgia per a l'Església”.
Vostè va lliurar la seva vida a Déu
des de jove i després es va ordenar
sacerdot. Per què avui és més
difícil que les persones considerin
la vocació al celibat apostòlic?**

El món actual enfronta el
desafiament de tornar a creure en el
compromís; en un amor per a tota la
vida que omple d'alegria i llibertat.
Per a molts, el compromís apareix
com un límit, quan en realitat Déu
sempre obre horitzons lluminosos.
Diria que és fonamental recuperar la
virtut de l'esperança.

(Entrevista a Semana, 17-VIII-2024)

**A alguns els crida l'atenció la
joventut d'algunes vocacions a
l'Opus Dei. Són lliures de decidir la
seva vocació, per exemple, els
joves de 16 anys?**

La llibertat és un requisit
imprescindible per a qualsevol

vocació. La incorporació a l'Opus Dei només és possible amb 18 anys, amb la majoria d'edat. Si algú pensa que té vocació, pot començar abans un procés de discerniment, però sabent que encara no forma part de l'Opus Dei i sempre amb el permís exprés dels seus pares.

Des del moment en què es demana l'admissió a l'Obra fins a la seva incorporació definitiva, hi ha una sèrie d'etapes formatives, que duren almenys 6 o 7 anys. Cada any la persona ha de manifestar el seu desig de continuar: no és un procés automàtic, sinó que interpel·la el discerniment i la llibertat personals d'una manera molt més profunda que la majoria de decisions que qualsevol persona pren al llarg de la vida.

L'Església reconeix que els joves poden descobrir la seva vocació i respondre plenament a aquesta crida

de l'amor de Déu. Carlo Acutis serà canonitzat properament i va morir amb 15 anys; la beata xilena Laura Vicuña, amb 13; sant Domènec Savio, amb 14; santa Teresa de l'Infant Jesús va decidir ser carmelita a l'adolescència...

“Les activitats de formació espiritual que promou l’Opus Dei entre els joves, amb implicació dels pares, són una llavor per ajudar-los a conèixer i testimoniar la seva fe, a estimar la seva família, a preparar-se per ser bons professionals i ciutadans. La majoria descobreix que la seva vocació està en el matrimoni, altres en el celibat laical; potser d’altres opten pel sacerdoci o la vida religiosa...”

(Entrevista a *El Mercurio de Chile*, 28-VII-2024)

L'any vinent hi haurà el Jubileu dels Joves a Roma. Quin creu que és el major desafiament que

enfronten els joves en l'actualitat per acostar-se a Déu com un ideal atractiu?

Només Crist és la resposta a tots els interrogants que els joves guarden avui en els seus cors i que l'amor de Déu Pare, quan s'obren a Ell, és capaç de curar les ferides i fragilitats. Potser som més aviat els adults els qui hem de plantejar-nos si som capaços de comprendre els joves. Lògicament, el testimoniatge d'una vida coherent és també essencial per mostrar l'atractiu d'una vida al costat de Crist.

(Entrevista a Semana, 17-VIII-2024)

“A l'Església hi ha espai per a tothom, per a tothom”, va afirmar el Papa Francesc a la JMJ del 2023, a Lisboa. Què significa exactament aquesta obertura de l'Església i com l'Opus Dei pot donar a entendre aquest missatge?

El mateix sant Pau afirma que Déu vol que tots se salvin i arribin al coneixement de la veritat. El missatge de salvació de l'Església és una invitació a tothom sense excepció. I el Papa ha assenyalat aquesta universalitat com un eix central del seu magisteri. Sant Josepmaria parlava als seus fills espirituals de tenir els braços oberts a tothom. En un temps de polarització, divisions i murs, els seguidors de Crist tenim marcat un camí molt clar per recórrer.

(Entrevista a Semana, 17-VIII-2024)

Tornar a l'índex

CRÍTQUES I ERRORS

A algunes persones de l'Opus Dei se'ls reconeix per les seves

aportacions a la societat, com ara col·legis, universitats i labors socials. No obstant això, també enfronten narratives en contra seva. Per què creu que sorgeixen aquestes narratives i com contrarestar-les?

De vegades penso que aquestes narratives que vostè esmenta ens ajuden a purificar-nos de la temptació de pensar que no necessitem corregir res i més encara de sentir-nos satisfets. Com tots, necessitem reflexionar sobre el bé que volem fer i sobre què realitzem en concret. El nostre fundador, de fet, ens advertia que l'Obra havia de viure “sense glòria humana”.

D'altra banda, és natural que hi hagi visions diverses perquè hi ha moltes maneres de fer i d'entendre les coses, que poden agradar més o menys. Des d'aquest punt de vista, davant d'aquestes narratives potser el més

important és destacar que el propòsit de les iniciatives de les persones de l'Obra és servir els altres, ja que és el que realment està de fons en tots els projectes que vostè esmenta.

M'agradaria que qualsevol que s'acosti a aquestes activitats pogués veure que allà es tracta de sembrar pau i alegria, cadascú aporta el mateix, procura valorar el punt aliè, i tots lluiten junts per superar tantes injustícies i dolors de la vida.

Però, insisteixo, les opinions contràries poden ser una ajuda quan són sinceres, vinguin d'entorns que no coneixen l'Obra, de gent propera o dels que per motius variats han deixat de formar part de la nostra família. Ens permeten demanar perdó i corregir-nos.

Personalment, m'alegra comprovar que gairebé cada dia de l'any rebem alguna petició d'admissió en l'Opus Dei de persones que anteriorment

han format part de l'Obra i que, per la raó que sigui, se'n van desvincular. Notícies com aquestes són una carícia del Senyor, que en un cert sentit superen unes certes “narratives” excessivament dicotòmiques.

(Entrevista a Semana, 17-VIII-2024)

Per què una part de la jerarquia eclesiàstica ha vist l'Opus Dei com una institució rival o paral·lela quan els fidels de l'Obra ho són també de les diòcesis territorials?

Percebo, en general, estima per part de la jerarquia i les altres institucions de l'Església. Les persones de l'Obra som conscients de navegar a la mateixa barca de l'Església, on conviuen espiritualitats i sensibilitats diferents [...] D'altra banda, em venen al cap força exemples d'iniciatives de l'Opus Dei (a Roma i al món) de les quals, per gràcia de Déu, han sorgit vocacions per a

tantes institucions de l'Església. I viceversa: actualment, per exemple, la diòcesi de Florianópolis (Brasil) ha engegat el procés de beatificació d'un jove de l'Obra, que va fer una àmplia tasca d'evangelització en aquesta diòcesi, i que es va acostar a la fe catòlica gràcies als recessos d'una altra realitat eclesial, Emmaús.

Com vostè assenyala, des del punt de vista del dret, els laics de l'Opus Dei són fidels de les seves diòcesis de la mateixa manera que qualsevol altre fidel. I des del punt de vista dels fets, són moltíssims els que col·laboren activament en catequesi o cursos prematrimonials de les seves parròquies, en iniciatives de servei com Càritas, activitats amb els joves, etc. De la mateixa manera, m'arriben nombroses peticions de bisbes diocesans, perquè tal o tal altre sacerdot col·labori en una parròquia, en un hospital, en un servei de la

diòcesi. Sempre que és possible, es col·labora amb gust.

Si hi ha hagut recels amb alguna institució de l'Església, potser és degut a les relacions humanes imperfectes, que hauríem d'intentar resoldre dia a dia, amb normalitat. De vegades, els malentesos també procedeixen de la comprensible dificultat històrica de donar espai a noves realitats portadores d'una novetat que al principi pot resultar sorprenent. M'agrada pensar que són una mica del passat.

(Entrevista a *El Debate*, 22-VI-2024)

Vostè ha demanat públicament perdó pels “errors i pecats de membres de l’Opus Dei”. Quins són aquests errors i pecats?

Els errors i pecats personals els coneix cadascú. Alhora, no es pot ignorar que hi ha persones que han format part de l’Opus Dei o que han

estat en contacte amb l'Obra i que s'han sentit ferides per maneres de fer o han vist trencada la seva confiança en els representants o en la institució.

Tenint en compte que el que es pretén a l'Obra és recórrer un camí de santedat i trobada amb Crist, pensar que hi ha persones que en aquest camí no han trobat la felicitat, personalment, em causa dolor i és invitació a una sana labor d'examen per detectar-ne les causes, per veure com reparar-ho segons cada situació, estudiar què es pot millorar, etc.

Els motius d'aquestes ferides poden ser molt diversos. El que em causa més dolor és que no sempre hàgim sabut acompanyar bé les persones en el discerniment de la seva vocació, en l'acompanyament espiritual o davant d'una situació familiar o personal difícil.

(Entrevista a *El Mercurio de Chile*, 28-VII-2024)

Se sol caracteritzar l'Opus Dei amb tres adjectius: conservador, poderós i hermètic. Per què passa això? Quins adjectius us agradaria que es fessin servir per caracteritzar l'Opus Dei i la seva labor?

Cadascú pot tenir les seves opinions i els seus motius per valorar la realitat. Si algunes persones ho perceben així, és perquè hi ha quelcom objectiu i/o subjectiu que pot causar aquesta impressió. Donar a conèixer millor què és l'Obra és, en part, la tasca de cada membre: viure de manera autèntica la vocació de cadascú. És quelcom gran i meravellós, tot i que entenc que es requereix una perspectiva de fe per comprendre-ho amb profunditat. De tota manera, penso que, humanament, qui coneix de prop

l'Opus Dei podrà percebre persones normals, amb virtuts i defectes. M'agradaria que se'ns conegués com a gent alegre, senzilla i serena, pacífica, amb qui és fàcil fer amistat, persones de mentalitat oberta i comprensiva. També que es reconegués la varietat dels fidels de l'Opus Dei, no només dels que adquireixen certa rellevància pública, que són pocs. Així es veuria que cadascú i cadascuna lluiten per viure a fons la fe, convivint amb els seus propis defectes i intentant posar els seus talents al servei de la seva família, dels seus amics i de la societat.

(Entrevista a *El Mercurio de Chile*, 28-VII-2024)

Tornar a l'índex

ASSEMBLEES REGIONALS

L'Opus Dei està embarcat en un autèntic “viatge”, convidat pel Papa, per redescobrir la frescor i la força dels seus orígens. En aquest viatge, què està sortint a la llum?

A totes les nacions on l'Opus Dei és present tenen lloc les anomenades “assemblees regionals”, que se celebren cada deu anys. Són moments preciosos de diàleg i de reflexió. Hom descobreix el desig d'anar al que és essencial, al carisma, trobant la manera de viure'l i comunicar-lo millor en les circumstàncies actuals. Per exemple, una qüestió que emergeix d'aquestes assemblees és el desig de fonamentar cada cop més la tasca apostòlica de l'Obra en l'amistat sincera i la transformació del cor, abans que en estructures, obres o activitats.

(Entrevista a Avvenire, 30-VI-2024)

El mètode que ha assenyalat per a aquesta reflexió és una àmplia consulta en què estan participant tots els membres de l'Opus Dei i també altres persones que no formen part de la Prelatura. Ens pot explicar les raons per les quals, en clau sinodal, s'ha inclinat per aquesta opció?

Com l'Església en conjunt, l'Opus Dei és família, i quan una família ha de prendre una decisió important (reptes o prioritats) s'escolta tothom. Ens vam posar en contacte amb la Secretaria del Sínode, que ens va animar a viure les assemblees regionals de la Prelatura com a moment especial d'escolta. Cada assemblea ha tingut moments de trobada a escala local, amb grups de discussió, qüestionaris, intercanvis intergeneracionals. Aquest procés ha sigut simultani a la participació de

molts membres de l'Opus Dei en les fases diocesanes del Sínode sobre la sinodalitat a les seves diòcesis respectives.

(Entrevista a Avvenire, 30-VI-2024)

Tornar a l'índex

ESTATUTS I MARC JURÍDIC

La mesura del Papa [el motu proprio “Ad charisma tuendum”] no dissol l'especificitat de l'Obra dins de l'Església catòlica?

Permeteu-me que dissenti amablement. L'especificitat de l'Opus Dei descansa en el carisma o l'esperit, més que en el seu “vestit jurídic”. Al seu nucli hi ha la crida universal a la santedat a través del treball i les realitats ordinàries de la vida. El Papa, a *Ad charisma*

tuendum, es refereix a aquest missatge com un “do de l'Esperit rebut per sant Josepmaria”, és a dir com un carisma. Repeteixo: aquesta és l'especificitat realment rellevant. De fet, amb aquest *motu proprio* el Papa Francesc confirma la butlla *Ut sit*, amb què Joan Pau II va erigir l'Opus Dei en prelatura: modifica dos aspectes accidentals i confirma el carisma essencial.

Característic de l'Opus Dei és un tret tan ordinari com el treball: la rellevància del treball com a lloc de trobada amb Déu, ja sigui a Silicon Valley o als suburbis de Kinshasa, ja sigui fent de maquinista al metro de Madrid o de mestre o mestra en una escola a la perifèria de qualsevol metròpoli.

D'altra banda, l'Opus Dei no vol ser una excepció dins de l'Església. Les seves propostes jurídiques han buscat la fórmula que s'ajustés més a

la realitat d'uns laics que, per una crida vocacional i amb l'atenció pastoral dels sacerdots, volen seguir Crist en l'àmbit de les realitats familiars, laborals, socials, etc. , en el marc de les seves respectives esglésies particulars. El fet que fins ara hagi estat l'única prelatura personal s'ha pogut percebre com una cosa “excepcional”, però no és això: al contrari, penso que seria molt bo que hi hagués altres prelatures personals que contribuïssin a l'evangelització de nombrosos àmbits especialment necessitats d'inspiració cristiana.

(Entrevista a *El País*, 26-VI-2023)

Com va la revisió dels Estatuts?

Com deia el Papa, es tracta que els ajustaments preservin el carisma i la naturalesa de l'Opus Dei, sense encotillar-lo ni ofegar-lo: per exemple, subratllant-ne el caràcter secular i el fet que més del 98% dels

membres són laics, homes i dones que viuen la vocació al carrer, a la família, a la feina. Per això, s'estan mantenint una sèrie de reunions entre representants del Dicasteri del Clergat i quatre canonistes de l'Opus Dei, tres professors i una professora. Com que estem encara enmig d'aquest procés, no en puc donar més detalls. Però us puc assegurar que els treballs s'estan desenvolupant en un clima de diàleg i confiança.

(Entrevista a Avvenire, 30-VI-2024)

Va ser una sorpresa la decisió del Papa Francesc sobre l'estructura de l'Opus Dei? Aquestes mesures canvien la posició de l'Opus Dei dins l'Església? I és per aquestes raons que actualment l'Opus Dei està modificant els seus estatuts?

El Sant Pare ens va advertir amb una certa antelació del motu proprio *Ad charisma tuendum*. Els canvis principals d'aquest document afecten

aspectes estructurals i organitzatius, que el prelat no sigui bisbe, entre altres coses, però no toquen la missió o la substància de l'Opus Dei. La modificació dels estatuts és una resposta a aquesta petició del Papa. Ara mateix, es treballa sobre això amb el Dicasteri del Clergat, en un clima de diàleg i de confiança.

(Entrevista a *El Mercurio de Chile*, 28-VII-2024)

Com afecten l'Opus Dei les noves disposicions papals? Incideixen en el dia a dia de la institució?

El que és jurídic i el que és vital són àmbits que van units i que, ahora, tenen les seves distincions. En el dia a dia dels laics, immersos en els assumptes d'aquest món, les noves disposicions no modifiquen la manera de viure la seva vocació a l'Obra. Pel que fa a l'Opus Dei com a institució, estem treballant amb el Dicasteri del Clergat per realitzar les

adequacions als estatuts, tal com ho ha demanat el Sant Pare al motu proprio *Ad charisma tuendum*. Com que encara estem en el procés d'estudi d'aquestes adequacions, no puc avançar-ne el resultat. Sí que us puc assegurar que, en el desenvolupament d'aquestes feines, s'ha establert un clima de diàleg i de confiança, propi de l'Església com a família de Déu.

(Entrevista a *El Debate*, 22-VI-2024)

Com van interpretar el canvi de vincle amb la Santa Seu que el Papa a través del motu proprio *Ad charisma tuendum*? El Papa assegura que busca que l'autoritat de l'organització estigui més basada en el carisma que en l'autoritat jeràrquica.

Carisma i jerarquia es complementen a l'Església, no són dos termes alternatius sinó complementaris. Els carismes tenen la seva raó de ser al

servei que presten al conjunt de l'Església. Per això, per difondre'ls a l'Església i al món, se solen traduir en realitats institucionals.

El discerniment dels carismes correspon a l'autoritat de l'Església, i de l'autoritat de l'Església ha depès l'Opus Dei a cadascun dels seus passos institucionals. Amb la reforma de la cúria, el Papa Francesc ha promogut canvis en nombroses institucions i organismes per afavorir una evangelització més dinàmica. Aquesta és la finalitat del *motu proprio* que vostè esmenta. Per això, estem treballant per respondre fidelment a aquesta petició del Papa, sabent, per posar un exemple, que allò essencial no és que el prelat porti o no creu pectoral, sinó que els fidels de l'Opus Dei i altres persones puguin viure plenament aquest carisma dins de l'Església.

(Entrevista a *El País*, 26-VI-2023)

No es clericalitza una institució de l'Església la raó de la qual són els laics? Fins a quin punt aquestes mesures poden afectar l'objectiu dels laics de ser sants al mig del món?

El missatge de l'Opus Dei s'adreça principalment als laics i laiques, homes i dones al mig del món, que són des del principi la immensa majoria dins de l'Obra, i la seva raó de ser. De la mateixa manera que no s'haurien d'absolutitzar els carismes, tampoc no cal fer-ho amb el dret. Per això l'Opus Dei ha passat per diverses solucions institucionals per trobar la fórmula més adequada, en què s'integri, d'una banda, la custòdia del carisma i, de l'altra, una figura jurídica que li doni lloc a l'Església i reflecteixi la seva naturalesa sense encotillar-la ni ofegar-la.

(Entrevista a *El Debate*, 22-VI-2024)

L'Opus Dei compta amb bisbes i arquebisbes a tot el món, no seria adequat que el prelat sigui també bisbe?

Si em permet l'aclariment, cal tenir en compte que els pocs bisbes i arquebisbes que procedeixen de l'Opus Dei al món, ho són de les pròpies Esglésies particulars i, per tant, responen només al Papa, no en tenen cap altre superior. Penso que el fet que el beat Àlvar i Mons. Xavier Echevarría rebessin la consagració episcopal va ser molt bo per reforçar la comunió eclesial durant aquests anys, del 1991 al 2016. Actualment, la qüestió rau a seguir fidelment les disposicions del Sant Pare, més que a aturar-se que sigui més o menys adequat.

(Entrevista a *El Debate*, 22-VI-2024)

Molts veuen en la decisió del Vaticà l'eliminació d'un privilegi, una certa degradació i un gest d'una

església més progressista cap a un món més conservador. D'un vell conflicte entre jesuïtes i Opus Dei.

Al Papa Francesc li van fer una pregunta semblant, i va assenyalar que era una interpretació mundana, aliena a la dimensió religiosa. Penso que massa vegades es tendeix a una lectura de la realitat en clau de poder i polarització, amb grups que s'hi oposen i no s'entenen. Tanmateix, a l'Església la lògica que ha d'imperar és la del servei i la col·laboració. Tots remem a la mateixa barca, oberts a ser ajudats per millorar. Sobre el vell conflicte que esmenta, personalment li puc dir que sóc antic alumne del col·legi de la Companyia de Jesús a Madrid, i estic molt agraït per la formació i l'exemple que vaig rebre dels jesuïtes.

(Entrevista a *El País*, 26-VI-2023)

La resposta que van donar a sant Josepmaria quan va demanar

l'aprovació jurídica de l'Opus Dei el 1946 va ser que l'Obra havia arribat amb un segle d'anticipació. Tenint en compte que l'Opus Dei està proper a complir un centenari des de la seva fundació, ¿creu que la reforma als seus Estatuts demanada per la Santa Seu es relaciona amb aquella resposta donada al fundador?

El 1946 l'Opus Dei estava establert a 4 països i avui a 70. En aquell moment resultava sorprenent un missatge dirigit especialment als laics sobre la recerca de la santedat al mig del món i es veia anticipatori, malgrat el seu arrelament a l'Evangelí. El temps i la universalització han facilitat que aquest carisma es conegui més i millor. Com he dit abans, el Concili Vaticà II va obrir la porta a aquesta comprensió més profunda. Puc assegurar-li que l'actual modificació dels estatuts sol·licitada pel Sant Pare s'està realitzant, precisament, amb

aquest criteri fonamental d'ajustar-se al carisma, que avui és més comprès i compartit. El dret, tan necessari, segueix la vida, el missatge encarnat, per donar suport i continuïtat a la vida.

(Entrevista a Semana, 17-VIII-2024)

El fet que el Papa demani un informe anual sobre la situació de l'Opus Dei (i no cada cinc anys) pot tenir a veure amb la necessitat de més transparència i de mantenir un control més proper, després dels casos d'abusos a diferents àmbits de l'Església? Van ser insuficients els controls que hi havia?

El canvi de periodicitat és conseqüència del canvi de Dicasteri. Ara l'interlocutor immediat de l'Opus Dei és el Dicasteri per al Clergat i en aquest dicasteri els informes es lliuren cada any, no cada cinc, com passava al Dicasteri dels Bisbes.

Independentment d'això, no hi ha dubte que l'Església, i l'Obra com a part d'ella, està millorant en la manera de donar a conèixer de manera clara i comprensible les dades més rellevants de la seva activitat, així com les seves motivacions. La transparència, ben entesa i ben aplicada, afavoreix la confiança que, com assenyala vostè, ha quedat molt qüestionada pels casos d'abusos. En aquest sentit, des del 2013 hi ha a l'Opus Dei un protocol per a la protecció de menors i persones vulnerables que formalitza unes mesures de prudència que es vivien a l'Obra des de feia dècades. El contingut d'aquest protocol és similar al de tantes altres institucions i incorpora la normativa més recent de l'Església en aquesta matèria. D'altra banda, actualment s'està treballant en la creació de canals especials de sanació i resolució per acollir les persones que vulguin ser escoltades.

(Entrevista a *El Mercurio de Chile*, 28-VII-2024)

Tornar a l'índex

ESGLÉSIA

El fundador sant Josepmaria, recordava sovint als seus fills espirituals el deure de «servir l'Església com l'Església vol ser servida»: quina lectura fa avui d'aquesta famosa frase seva?

Jo diria que el significat no ha canviat des del dia que va ser pronunciada: l'amor a l'Església i al Papa és a l'ADN del missatge de sant Josepmaria. Des d'un punt de vista pràctic, això es tradueix a ajudar com més eficaçment millor les diòcesis on viuen i a les quals pertanyen els membres de l'Opus Dei[...].

(Entrevista a Avvenire, 30-VI-2024)

En els darrers temps ha canviat la percepció en la societat dels abusos comesos al si de l'Església. Com es veu aquest assumpte transcendent des de la prelatura de l'Opus Dei?

És una cosa molt trista. A més de subratllar com de lamentable són aquests abusos i delictes (un sol ja causa molt dolor!) voldria també posar en evidència la tasca realitzada en els últims anys pel Papa i la Santa Seu a través de disposicions netes i clares: avui, gràcies a Déu, l'Església universal i la majoria d'institucions de l'Església tenen protocols i directrius per eradicar i combatre eficaçment aquests abusos, que deixen ferides profundes i de vegades insalvables.

Els protocols de la prelatura, per exemple, són del 2013 i jo mateix els vaig actualitzar el 2020. Són un

instrument per generar consciència dels drets i les necessitats dels menors i de les persones vulnerables, i evitar així qualsevol risc d'explotació, abús sexual o maltractament en totes les activitats que es duen a terme als centres de la Prelatura, i que desitgem que inspirin també totes les activitats que es desenvolupen en institucions que reben algun tipus de suport pastoral per part de l'Opus Dei.< /p>

Pels misteris de la naturalesa humana, aquest tipus d'instruments (a l'Església i a la societat) no són una assegurança que mai no passi res dolent, però per descomptat contribueixen a crear una nova cultura i una referència clara: qui comet un crim d'aquest tipus, ara sap què aténir-se.

També per motius comprensibles s'han posat en l'opinió pública molt en relleu aquests abusos a l'Església,

quan és una cosa molt més generalitzada a la societat. Hi ha àmbits socials en què aquesta realitat trista i lamentable està més difosa. Casos concrets en preveres són molts, però comparats amb els milers i milers i centenars de milers de preveres que han donat la seva vida treballant són proporcionalment pocs. Però sí, cal combatre'l amb els mitjans que sigui possible.

(Entrevista a *El País*, 26-VI-2023)

Tornar a l'índex

SOCIETAT

En el 50è aniversari de la catequesi de sant Josepmaria a Amèrica, vostè torna a visitar la regió. Creu que la realitat de l'Opus Dei en

aquests països s'acosta al somni d'Escrivà?

Quan sant Josepmaria va estar a Amèrica, va animar a somiar grans aventures de servei cristià. Sense obviar les dificultats i errors humans, dono gràcies a Déu pel desenvolupament de l'Opus Dei a Colòmbia i en la resta del continent. Al mateix temps, la lògica de Déu permet mirar amb més perspectiva els resultats humans, els nombres i els èxits o fracassos externs, perquè l'essencial és facilitar que es produeixi una trobada amb Jesucrist en el cor de moltes persones, i això només Déu ho pot veure.

(Entrevista a Semana, 17-VIII-2024)

Vostè ha vingut a Colòmbia en diferents circumstàncies: com a professor convidat, com a acompanyant del Prelat i ara com a Prelat. Quins canvis veu a la realitat colombiana i quins

aspectes de la societat exigeixen una millora?

Sense entrar en detalls ni propostes concretes, ja que no conec amb prou detall la situació del país, veig a Amèrica del Sud una regió plena de contrastos i grans desafiaments. L'Església i el Papa impulsen a superar les divisions, prioritzar els més necessitats i acompanyar la vida de fe de les famílies amb una esperança renovada. Penso que són tres aspectes en què tots els catòlics podem aportar molt. Animaria per tant els laics a la participació als espais públics per impulsar aquests tres àmbits, buscant el bé comú amb altres persones que potser no tinguin fe però que comparteixen el compromís amb la dignitat humana.

(Entrevista a Semana, 17-VIII-2024)

El 2015 va ser l'última visita del prelat de l'Opus Dei a Colòmbia, la del seu predecessor Xavier

Echevarría. El viatge va estar marcat per un context nacional en què estàvem *ad-portas* de signar un acord de pau. Avui dia, enmig d'un panorama turbulent, seguim buscant la fi de la guerra. Quina és la raó per la qual la pau és tan difícil d'assolir a les societats?

La pau requereix un esforç humà, però sobretot és un do de Déu, mentre que la violència destrueix aquest do i impedeix caminar junts cap al futur, cap al bé comú. Sense pau es fa difícil el desenvolupament integral de les persones i les societats romanen estancades, sobretot als sectors més vulnerables. El gran parany de la pau és la violència, que sempre anteposa la fi personal al bé comú. La pau és un do de Déu que hem de demanar units. Tots podem contribuir a edificar la pau als cors i a les relacions, normalment amb petites aportacions de pacificació a la

pròpia casa, al barri, al lloc de treball.

(Entrevista a Semana, 17-VIII-2024)

El nostre país [Xile] experimenta canvis en matèria religiosa.

L'enquesta Bicentenari de la UC mostra una baixa significativa en l'adhesió dels joves a la religió catòlica. Cal assumir que els catòlics caminen a ser un grup minoritari?

No visc a Xile i, per tant, no en conec en profunditat la situació, però m'atreviria a dir que seria un error atrinxerar-se, una reacció natural quan un està en minoria. Al contrari, com a deixebles de Jesucrist, hauríem de sentir com a pròpies les aspiracions, les necessitats i els sofriments de totes les persones i treballar juntament amb elles.

“Després de l'huracà causat per la crisi dels abusos, per exemple, molts

catòlics han emprès la via de l'acompanyament de les persones ferides, i l'Església a Xile ha posat en marxa mesures de prevenció i de promoció d'ambients de confiança i llibertat que són imprescindibles per reprendre el seu vigor en la societat i que són clau perquè aquests delictes no tornin a passar. Una Església ferida en els seus membres pot transmetre Crist i té molt per aportar: ajudar, col·laborar, guarir, sense buscar cap interès personal o institucional ni solucions precipitades. Aquest és el camí que veig que ha emprès l'Església a Xile, la via per recuperar la credibilitat i, sobretot, per portar la proximitat de Jesucrist a moltíssimes persones”.

(Entrevista a *El Mercurio de Chile*, 28-VII-2024)

Tornar a l'índex

BIOGRAFIA

Vau néixer el 1944 a l'exili, a París. Avui es recorden els moments dramàtics que llavors vivia Europa i que la vostra família va viure a l'exili a França. Aquesta experiència us va marcar d'alguna manera?

Durant la Guerra Civil espanyola el meu pare va servir l'exèrcit republicà: això va fer que, en acabar la contesa, s'hagués d'exiliar a París. Era veterinari militar i va tenir una primera feina per cuidar els animals d'un circ. Poc temps després, va aconseguir treballar en un laboratori i es va poder emportar la família. Gràcies a Déu, les represàlies que, alguns anys després, el meu pare va patir en tornar a Espanya van ser lleus i es va poder desenvolupar en el camp de la recerca en biologia animal. Fora d'això, jo era un nen i ho vaig viure tot sense ser-ne gaire

conscient. Tot i així, potser la reflexió sobre aquesta experiència em va vacunar contra la seducció de qualsevol mena de violència i contra la temptació d'identificar la religió amb determinades opcions polítiques.

(Entrevista a *El Mercurio de Chile*, 28-VII-2024)

Vau estudiar Física i després Teologia, una barreja singular. Quins aspectes de la física han il·luminat el vostre camí religiós?

Tant la física com la teologia són, cadascuna a la seva manera, coneixement de la realitat: no només no són contradictòries, sinó que es complementen. No puc dir que l'estudi de la física m'obris els ulls a la realitat de Déu, ja que ja era creient per tradició familiar i per convicció personal. Però investigar en la realitat física concreta em va ajudar a veure des d'una altra

perspectiva el món com a creat per Déu.

(Entrevista a *El Mercurio de Chile*, 28-VII-2024)

En la vostra joventut, vau conviure amb sant Josepmaria Escrivà, fundador de l'Opus Dei. En aquest context quotidià, quin tret d'ell us cridava l'atenció?

Vaig arribar a Roma el 1967 i vaig viure a la mateixa casa que ell fins que va morir el 1975, però allà ens allotjàvem unes 200 persones. Tot i que érem molts, un se sentia molt estimat, acompanyat per la seva alegria i el seu afecte. En una ocasió, davant de moltes persones, em va fer una pregunta i es va adonar immediatament que em posava en un compromís; sense donar-me temps per contestar, va afegir un comentari col·lateral que feia innecessària la meva resposta. Aquests petits detalls es repetien

diàriament. Sobretot, em va impactar la seva unió amb Déu, que era manifesta quan el senties parlar en un moment de predicació o en una trobada familiar. En l'aspecte humà, subratllaria el seu amor a la llibertat i el seu bon humor.

(Entrevista a *El Mercurio de Chile*, 28-VII-2024)

Tornar a l'índex

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-ad/article/mons-
fernando-ocariz-entrevistes-recents/](https://dev.opusdei.org/ca-ad/article/mons-fernando-ocariz-entrevistes-recents/)
(06/08/2025)